EXTRA NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

Woensdag 11 April 1860.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 *Februarij* 1860.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De Europesche staatkunde bevindt zich thans in een tijdperk van overgang. Vooreerst schijnt er over de inlijving van Savoije bij Frankrijk, tusschen Sardinie, Frankrijk en Engeland beraadslaagd en daarvan het resultaat te zijn, dat keizer Napoleon die inlijving niet zal bewerkstelligen, voor dat Sardinie door de inlijving van de Midden-Italiaansche hertogdommen de lang verwachte uitbreiding heeft gekregen. Lord John Russell heeft zich althans in dien geest in het Engelsche parlement uitgelaten en ook de *Morning Post* sprak dezer dagen daarvan. Dit blad maakte de aanmerking, dat de oprigting van een Italiaansch koningrijk voor Frankrijk eene groote ongelegenheid zou opleveren, indien Frankrijks sleutel aan den kant der Alpen tevens een deel van dat koningrijk zou uitmaken; deze overweging, voegt het orgaan van lord Palmerston er bij, moest van zelf leiden tot het denkbeeld van den afstand van Savoije. Intusschen zullen eerst de groote mogendheden hunne toestemming tot dien afstand moeten geven.

Het tweede punt, dat eene beslissing nabij schijnt te komen is de kwestie der inlijving van Midden–Italie bij Sardinie. Hoe de stemming welke die inlijving vooraf moest gaan, geschieden zal, is nog onzeker. Het denkbeeld van eene regtstreeksche volksstemming schijnt opgegeven te zijn en men spreekt nu van het plan, om nieuwe afgevaardigden te benoemen, die het besluit tot inlijving zouden bevestigen en dan te Turin in het parlement zitting nemen. Overigens verwekt de staat van zaken in Midden–Italie en vooral in het Venetiaansche nog veel zorg. Bestendig hebben er in de Marken en Umbrie arrestatien plaats en te Rome kan alleen de activiteit en gestrengheid van den generaal Goyon de rust handhaven. Als een bewijs, hoe algemeen de regering daar gehaat is, kan strekken, dat er eene beweging onder de studenten der universiteit heeft plaats gehad, omdat men hen wilde noodzaken een adres aan den paus te onderteekenen. In het Venetiaansche is het zoo ver gekomen, dat het Oostenrijksch bewind zelfs menschen laat arresteren, alleen op grond, dat zij van anti-Oostenrijksche gevoelens verdacht zijn. In een brief uit Weenen werd dezer dagen verzekerd, dat schier dagelijks transporten gevangen Venetianen aankomen, die naar Boheme en elders in de Kroonlanden gezonden worden. Reeds wordt het aantal geëmigreerde Venetianen — welligt wat overdreven — op 90,000 begroot. Op Sicilie is het volk zelfs bij eene openbare proclamatie tot opstand aangezet.

Tot dus verre kan nog niet geen zekerheid gezegd worden, hoe Oostenrijk, Pruissen en Rusland over de Engelsche voorstellen denken. Al wat daaromtrent gezegd wordt, berust op louter gissingen.

De heer de Thouvenel heeft den rondgaanden brief des pausen aan de bisschoppen beantwoord. In eene circulaire, dezer dagen aan de Fransche gezanten bij de vreemde hoven gezonden, toont de minister aan, dat de beginselen, welke de circulaire verkondigt, regtstreeks indruisschen tegen de regelen der staatkunde, al is het dan ook dat zij in overeenstemming zijn met den geest, die het Romeinsche hof tegenwoordig bezielt. De Fransche regering, zegt de heer de Thouvenel verder, is zeer verwonderd geweest, dat de paus eene kwestie van zuiver wereldlijken aard, op het godsdienstig terrein heeft overgebragt, waarop de minister een protest laat volgen tegen de beschuldiging, als zou Frankrijk inbreuk willen maken op de geestelijke magt van den kerkvorst of op onafhankelijkheid, welke deze noodig heeft, om zich binnen zijne wettige grenzen te kunnen bewegen. Hij herinnert bij deze gelegenheid, dat het pauselijk gebied, na de Fransche omwenteling, meer dan ééne vermindering en wijziging heeft ondergaan, zonder dat daardoor de geestelijke autoriteit in het minst heeft geleden. De Oostenrijksche regering vooral komt er in dit antwoord slecht af. De heer de Thouvenel herinnert namelijk, dat de vader des tegenwoordigen keizers van Oostenrijk, in 1815 een gedeelte van Ferrara in zijn bezit heeft gehouden, dat vroeger tot den Kerkelijken Staat behoorde en dat hij zich zelfs met den koning van Napels heeft willen vereenigen, om den paus ten behoeve van dien vorst een nog grooter gedeelte van zijn gebied te ontnemen. De minister eindigt met de gezanten uit te noodigen van dit een en ander het noodige gebruik te maken, ten einde de verkeerde voorstellingen tegen te gaan, die ten opzigte van de Romeinsche kwestie maar al te veel veld hebben gewonnen.

Daarop volgde den 17den dezer in den *Moniteur* eene nota van den heer de Thouvenel aan den hertog de Grammont, den Franschen gezant te Rome, gedagteekend 12 Februarij, waarin de jongste gebeurtenissen worden overwogen, welke den tegenwoordigen toestand in de Legatien hebben tengevolge gehad, en de vraag wordt gedaan, wie voor de rampen, die daaruit geboren werden, verantwoordelijk kan worden gesteld? De heer de Thouvenel herinnert aan de gebeurtenissen, die vóór en gedurende den oorlog in de Romagna hebben plaats gegrepen en doet opmerken, dat van den dag af dat de Oostenrijkers de Romagna hebben ontruimd, de plaats gehad hebbende gebeurtenissen onvermijdelijk waren. Bij den aanvang der vijandelijkheden was de neutraliteit van den Heiligen Stoel geproclameerd, en de Oostenrijkers konden in alle veiligheid voor de handhaving der orde in de Legatien waken, even als de Franschen te Rome. Het voegt ons niet, zoo gaat de heer de Thouvenel voort, de beweegredenen te beoordeelen, die Oostenrijk deden besluiten zijne rol te laten varen; Frankrijk is getrouw aan de zijne gebleven. De Oostenrijkers hebben zich verwijderd, waarop de bevolking in de Legatien in opstand is gekomen; het is dus onmogelijk dezen opstand aan Frankrijk toe te schrijven. Den keizer had den 14 Julij aan den paus den raad gegeven om gewenschte hervormingen in te voeren, aan welke raadgevingen geen gehoor werd verleend. Rome heeft elke gelegenheid laten voorbijgaan, om de gehechtheid der Legatien terug te winnen. Toen heeft de keizer den 31sten December zijn bekenden brief aan den paus gerigt. De heer de Thouvenel herinnert aan de bewijzen van verknochtheid, door Frankrijk in 1848 in velerlei opzigten aan den paus gegeven en voegt er bij, dat men uit deze uiteenzetting kan afleiden, hoe gelukkig de Fransche regering zich gevoeld zoude hebben, en dat zij dit nog zoude zijn, zoo zij eene combinatie kon uitdenken, geschikt om de ongelegenheid waarin zich de H Stoel bevindt, te verminderen; doch hier loopt de goede wil van Frankrijk gevaar, om schipbreuk te lijden op onoverkomelijke hinderpalen. Het geldt hier niet alleen de vraag om de Legatien aan den paus terug te geven, maar men moet ook het middel vinden om hem die te doen behouden, zonder eene nieuwe bezetting of interventie. De gebeurtenissen hebben bewezen dat dergelijke maatregelen niet in staat zijn om het kwaad te verhelpen. Het gevoelen van Europa over eene militaire bezetting is gevestigd en die bezetting is buitendien veroordeeld door de les van het verleden. Eene dergelijke politiek is dus thans onmogelijk. Alzoo was het oogenblik gekomen, op verschillende combinatien bedacht te zijn, toen de keizer aan den paus de noodzakelijkheid van het bovenstaande had onder het oog gebragt en daarbij gewezen heeft op de belangen van den Heiligen Stoel zelven, terwijl Z. M. daarbij tevens overwegingen van dringenden aard heeft doen gelden. Het was echter een *parti pris* van den H. Stoel, om blind te zijn voor den waren staat van zaken. Daardoor werd deze nog verergerd en het einde daarvan zou zijn, dat de onmogelijkheid geboren werd tot eene oplossing te geraken. Indien daarentegen de Heilige Stoel zou besluiten de godsdienstige kwestie buiten het verband te laten, om daardoor terug te komen op het terrein der wereldlijke belangen, die het hier alleen geldt, welligt zou daardoor eene gunstige verandering in de zaak van den paus komen, hoewel het niet te ontkennen valt, dat het thans vrij laat is. In allen gevalle zou daardoor de keizerlijke regering in staat gesteld worden, om haren steun te verleenen aan eene verzoenende en redelijke staatkunde.

De hertog de Grammont werd gemagtigd deze circulaire aan de pauselijke regering voor te lezen en daarvan een afschrift te geven aan den kardinaal Antonelli.

Onder dagteekening van den 13den Januarij, was door den paus een schrijven aan den bisschop van Orleans, mgr. Dupanloup gerigt waarin Z. H. dien prelaat geluk wenschte met de uitstekende wijze, waarop hij zich voor het pauselijke gezag in de bres had gesteld. De meeste Fransche dagbladen keurden dien brief af. De hevigheid, waarmede de bisschop zich in een brief, onlangs bekend geworden, over een zijner voorgangers, mgr. Rousseau heeft uitgelaten gaf aanleiding tot een twist tusschen dien bisschop en het dagblad *le Siècle*, hetgeen ten gevolge zal hebben, dat gezegde prelaat binnen eenige dagen voor de correctionneele regtbank van het dep. der Seine zal verschijnen. De *Siècle* zal door die vervolging echter der regering een slechte dienst gedaan hebben, want de bisschop zal door den heer Berryer verdedigd worden, die van deze gelegenheid wel weder gebruik zal maken, om der regering bittere waarheden te zeggen. Een brief door een bisschop in Bretagne aan den keizer geschreven, om dezen te verzekeren, dat eerbied voor het geestelijk gezag des pausen zeer goed met gehoorzaamheid aan de keizerlijke bevelen kan gepaard gaan, heeft aanleiding gegeven tot een scherp antwoord van den bisschop van Quimper, die voor het wereldlijk gezag des pausen met grooten ijver in de bres springt. Waarschijnlijk om voor goed een einde te maken aan dit geschrijf, heeft de Fransche minister van eeredienst eene circulaire uitgevaardigd aan al de bisschoppen van het rijk, waarin de verhouding tusschen de geestelijkheid en de regering uiteen gezet en de eerste dringend aangemaand wordt, verder geen verdeeldheid tusschen burgers van denzelfden staat te zaaijen. Een andere circulaire van den minister van binnenlandsche zaken aan de prefecten, verbiedt het colporteren en kosteloos verspreiden van brochures door de geestelijkheid, met aanbeveling, om te waken, dat geen, der regering vijandige taal van den kansel gehoord worde. Een nieuw bewijs, dat de geestelijkheid in Frankrijk op de regering ten hoogste verbitterd is en dat de laatste geen duimbreed toe denkt te geven.

Het antwoord van de hoven van Weenen, St. Petersburg en Berlijn, op de bekende Engelsche voorstellen, is nog niet bekend. Het schijnt dat men ijveriger dan ooit onderhandelt en dat het denkbeeld tot het houden eener conferentie, weder op het touw gezet is; zoo het heet, door de Russische regering.

Behalve uitvoerige discussien over de kwestie der inlijving van Savoije bij Frankrijk, leverde het voorgevallene in het Engelsche parlement weinig belangrijks op. De discussien in het Lagerhuis over het budget en het met Frankrijk gesloten handelstractaat, welke thans een aanvang hebben genomen, zullen waarschijnlijk in meer dan één opzigt belangrijk zijn, en de oppositie zal het bij deze gelegenheid ook niet laten ontbreken aan aanvallen op de politiek van het kabinet. Wat overigens het budget zelf aanbetreft, zoo vindt het in het algemeen veel bijval en is men in Engeland vooral ingenomen met de daarbij voorgestelde maatregelen in het belang van den vrijen handel. Verscheidene kamers van koophandel, met die van Manchester aan het hoofd, hebben dan ook in adressen aan de regering hare goedkeuring daarover aan den dag gelegd.

—Volgens de *Times* zal lord Elgin als buitengewoon gevolmagtigde van Engeland naar China vertrekken.

Laatstleden Zaturdag heeft het committé voor de Holsteinsche aangelegenheden in de zitting der Duitsche bondsvergadering zijn rapport uitgebragt. Het strekt om Denemarken uit te noodigen de beloften van 1851 en 1852 gestand te doen, de regten van Holstein te waarborgen en, om zonder toestemming der Holsteinsche standen, geen wetten van algemeenen aard af te kondigen. Den 8sten der volgende maand zal het rapport in behandeling komen.

Het wets-ontwerp tot reorganisatie van de Pruissische armee, is den 12den dezer in de kamers ter tafel gekomen. Daarbij wordt het sedert 1814 bestaande stelsel van algemeene volkswapening behouden. Men is er in het algemeen weinig mede ingenomen, niet omdat men verbeteringen overtollig acht, maar omdat deze reorganisatie het land jaarlijks op 9 à 10 millioen th. te staan zal komen, die voorloopig door eene verhooging der belasting op de inkomsten, ten bedrage van 25 pCt. gedekt zal moeten worden. Het ontwerp van wet betreffende de invoering van het burgelijk huwelijk, voorleden jaar door de tweede kamer aangenomen, is nu door de eerste verworpen, waartoe vooral de partij van den heer Stahl het hare ruim bijdroeg. Men beweert dat de regering het ontwerp niet intrekken, maar ook in de tweede kamer ter tafel brengen zal, met het doel, om, wanneer aldaar de verworpen paragrafen worden aangenomen, alsdan het ontwerp nogmaals in de eerste kamer te brengen, die dan in de gelegenheid zal zijn op haar tegenwoordig besluit terug te komen.

In Denemarken bestaat weder eene ministerieele crisis.

Volgens berigten uit St. Petersburg is den 7den dezer aldaar de keizerlijke ukase verschenen betreffende de reorganisatie van de censuur. De beginselen zijn evenwel onveranderd gebleven; er is slechts eene verandering gebragt in het personeel, dat voortaan met de uitoefening der censuur zal belast zijn.

In de laatste berigten uit Athene wordt melding gemaakt van eene ministerieele crisis aldaar, die reeds ten gevolge heeft gehad dat de heer Palamides, minister van binnenlandschen zaken, afgetreden en door zijn ambgenoot van het departement van buitenlandsche zaken, den heer Condouriotes, vervangen is, terwijl het bestuur over deze afdeeling voorloopig is opgedragen aan den heer Zalmis, minister van eeredienst. Naar men verneemt is die verandering aan geene andere oorzaak toe te schrijven, dan aan de oneenigheid die de heer Palamides in het kabinet te weeg bragt, door zijne zienswijze omtrent de houding, die hij meende dat de regering had aan te nemen ten opzigte der steeds toenemende oppositie van de zijde der bevolking. Deze laatste is namelijk algemeen van oordeel dat het gouvernement zich te veel rigt naar de belangen van Turkije en zich beijvert om zijne politiek in dat opzigt te doen zegepralen door aanwending van middelen, die met de vrijheden des lands lijnregt in strijd zijn. In hoever deze klagt al of niet gegrond is, zal evenwel nog nader moeten blijken.

NEDERLAND.

De Overland-post, loopende tot 24 December, is den 18den Februarij hier te lande aangekomen.

— Kort na de afzending van ons vorig nommer is de vorst weder ingevallen en heeft het een paar dagen zeer streng gevroren. Onze rivieren waren dadelijk vol drijfijs, zoodat de schipbruggen moesten weggenomen worden en de binnenscheepvaart zeer belemmerd werd. Spoedig echter kwam hierin verandering en sedert hadden wij, bij veel sneeuw, hagel, regen en storm, eene zachtere temperatuur. Jl. Zondag zag men in sommige deelen van ons land het zeldzaam, dat, terwijl er een geweldige sneeuwstorm heerschte, de bliksem de lucht doorkliefde.

— De in het kiesdistrict Dordrecht den 13den plaats gehad hebbende verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer, in plaats van den heer Sander, heeft geen beslissend resultaat opgeleverd. Er moet eene herstemming plaats hebben tusschen de HH. mr. G. A. *de Raadt* en mr *P. Blussé van Oud-Alblas.*

— Ten gevolge van de vacature, ontstaan in de Eerste Kamer der Staten-Generaal, door het overlijden van den heer van Dam van Isselt, zullen de provinciale staten van Gelderland; naar luid van art. 89 der kieswet, binnen dertig dagen na het overlijden buitengewoon moeten vergaderen, om in de open gevallen plaats te voorzien.

— De 43ste verjaardag van onzen beminden koning, werd den 19den dezer allerwege hier te lande met ongemeenen luister gevierd, niettegenstaande de ongunstige weersgesteldheid op eenige plaatsen het houden van groote militaire parades verhinderd en te 's Hage een geheel aangerigt volksfeest, prachtige illuminatie enz. moesten uitgesteld worden.

— Z. K. H prins Frederik is den 14den met zijne gemalin naar Engeland vertrokken.

— Z. K. H. de prins van Oranje die, volgens schrijven, uit Engeland naar Zweden zal vertrekken, zal Belgie eerst bezoeken, nadat Z. K. H. eenigen tijd hier te lande weder zal hebben doorgebragt.

Met voldoende zekerheid kan men melden, dat de geruchten, vooral in buitenlandsche dagbladen verspreid, van eene aanstaande echtverbintenis van Z. K. H den prins van Oranje met H. K. H. de princes Alice van Engeland, immers tot dusverre, ten eenenmale ongegrond zijn.

— Van wege den minister van marine is aan den luit. ter zee der 1ste klasse jhr. de Kock de last verstrekt, om de vorderingen en verbeteringen aan het geschut sedert de laatste jaren in Frankrijk aangebragt en toegepast, te onderzoeken, en van zijne bevinding ten deze later rapport uit te brengen. Dien ten gevolge is met toestemming van het Fransche gouvernement gemelde zee-officier onlangs naar Parijs vertrokken, van waar hij zich verder naar Brest, Cherbourg, enz. zal begeven.

— Men berigt uit Delft aan de *Arnh. Ct.*, dat door de hooge regering besloten is tot de vestiging aan de koninklijke academie aldaar van een depôt van monsters van handelsartikelen. Naar men verneemt, moet aan die vestiging het doel verbonden zijn om, wanneer gemeld depôt eenige uitbreiding zal erlangd hebben, aan die academie een cursus te openen van zoogenaamde warenkennis, waaraan reeds sinds lang behoefte bestaat.

— Dezer dagen sprak de heer E. Wenckebach, in *Diligentia* te 's Hage, over natuurkunde en wel in betrekking tot de telegraphie, bijzonder over het onderwerp, dat in de laatste jaren zoo zeer de algemeene aandacht heeft getrokken, de zoogenaamde onderzeesche telegraaf. De duidelijke voorstelling van zaken werd nog bovendien toegelicht door proeven, modellen en platen, al hetgeen het talrijke gehoor zeer geboeid heeft. Dat de gewigtige gebeurtenis van het leggen van den teligraphischen kabel van Batavia naar Singapore ook meer bijzonder herdacht werd, spreekt van zelf; de spr. deed voorts uitkomen dat over het mislukken der werking van den kabel naar Amerika geen ligtvaardig oordeel moet worden uitgebragt, daar zooveel van den bodem en andere omstandigheden afhangt. Hij erkende dan ook volgaarne, dat bij het leggen van den O. I. kabel van de lessen der ondervinding is gebruik gemaakt, van welke men nog meer en meer licht over het onderwerp mag verwachten.

— Z M. heeft *benoemd* tot kommandeur der Militaire Willemsorde, den luit. gener. *J. van Swieten*, komm. van het leger in Ned.-Indie, ter zake van de tweede Bonische expeditie; — *overgeplaatst* den 2den luit. *J. P. H. Kroesbeek*, van het 2de reg. infanterie, in zijn rang en anciënniteit, bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indie; — *vergund* aan den dir. officier van gez. 2de kl. van het leg. in Ned. Indie, *P. Bleeker*, het dragen der onderscheidingsteekenen van kommandeur 2de kl der orde van Frederik, hem door den koning van Wurtemberg geschonken; — *erkend W. J. van den Broek*, *M. Hijmans Ez.* en *G. Schimmelpenninck Jr.*, als consuls van Baden, de eerste te Batavia, de tweede te Samarang en de derde te Soerabaya.

Laatste Berigten.

BINNENLAND.

— Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag verleend aan de ministers de HH. mr. *P. P. van Bosse*, van finantien; jhr. mr. *J. G. H. van Tets van Goudriaan*, van binnenlandsche zaken; jhr. mr. *J. K.* baron *van Goltstein*, van buitenlandsche zaken; mr. *J. W. van Romunde*, van Roomsch-Catholijke eeredienst; mr. *C. H. B. Boot*, van justitie, allen onder dankzegging;

en benoemd:

tot minister van finantien jhr. mr. *F. A.* baron *van Hall*, en hem tevens tijdelijk opgedragen de betrekking van minister van buitenl. zaken;

tot minister van binnenl. zaken jhr. mr. *Schelto* baron *van Heemstra*, commissaris des konings in de prov. Zeeland;

tot minister voor de zaken der Roomsch-Catholijke eeredienst mr. *J. A. Mutsaers*, lid van den raad van state, die tevens tot 9 Maart het ministerie van justitie zal beheeren;

tot minister van justitie met 9 Maart a. s. mr. *M. H. Godefroi*, lid van de tweede kamer.

Wijders heeft Z. M. bij hetzelfde besluit bepaald, het aangeboden ontslag *niet* aan te nemen van de HH. *J. J. Rochussen*, als minister van kolonien; mr. *J. S. Lotsy*, als minister van marine; *J. Bosscha*, als minister voor de zaken der Hervormde en andere eerediensten; en jhr. *E. A. O. de Casembroot*, als minister van oorlog.

— Z. M. heeft benoemd tot minister van staat den heer *J. K.* baron *van Goltstein*, afgetreden minister van buitenlandsche zaken, en tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, jhr. *J. G. H van Tets van Goudriaan*, afgetreden minister van binnenlandsche zaken.

— Z. M. de koning heeft den 23sten dezer, de nieuw benoemde ministers ontvangen, die in handen van Z. M. de gevorderde eeden hebben afgelegd,

— Z. K. H. prins Frederik wordt tegen den 12den der volgende maand uit Engeland in de residentie terugverwacht.

— De minister van staat en minister van kolonien, de heer Rochussen, is ziek en heeft van gisteren avond tot heden morgen ten 4 ure eene erustige koorts gehad, en bevindt zich zeer zwak.

— Men merkt op, dat van de acht ministers, waaruit het nieuwe ministerie tot hiertoe is zamengesteld, zeven vroeger of nog leden van de tweede kamer der staten-generaal waren als de heeren van Hall; Rochussen, Mutsaers, van Heemstra, Lotsy, Bosscha en Godefroi.

— De bijeenkomst der provinciale staten van Gelderland, tot verkiezing van een lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, ter vervanging van wijlen den heer *E. W. van Dam van Isselt*, is bepaald op 8 Maart e. k.

BUITENLAND.

Men is het tegenwoordig te Parijs oneens over de vraag, of er al of niet eene betere verstandhouding tusschen de Fransche regering en het hof van Rome bestaat. De meening echter, dat eene toenadering, zoo ze met de daad van den kant van keizer Napoleon bestaan heeft, door de laatste eischen van den H. Stoel zonder resultaat zal blijven, wint er meer en meer veld. Men eischt te Rome toch vóór alles de herstelling van het pauselijk gezag in de Legatien, door geweld van wapenen en dit is iets, waar de Fransche regering zich niet toe verbinden kan, zelfs al wilde zij dit.

Zondag e. k. zal eene commissie van tien kardinalen te Rome bijeenkomen, om te beraadslagen over het antwoord, op de nota des heeren de Thouvenel te geven De paus heeft een brief van den koning van Sardinie ontvangen, waarin de onmogelijkheid tot behoud van de Marken en Umbrie uiteengezet wordt met het voorstel om over den afstand van die gewesten te onderhandelen. Het antwoord is afwijzend en zeer kort geweest. De paus verklaart daarin, dat hij op alles voorbereid is.

Volgens berigten uit Rome van 18 dezer, hebben 25 Katholieken, als zoodanig afgevaardigd van hunne Engelsche geloofsgenooten, den paus een adres van trouw doen toekomen. De paus heeft in dit bewijs van gehechtheid een grooten troost gevonden.

Naar luid van tijdingen uit Bologna betreuren de boeren het verlies der pauselijke regering.

Het revolutionnaire leger ontvangt aanhoudend versterkingen.

De aartshertog Maximiliaan heeft aan de pauselijke regering 2000 kapotjassen doen toekomen voor hare troepen.

Het carneval was te Rome in de laatste dagen iets levendiger en de vrees voor onlusten is weder geweken. Het gerucht is in omloop dat Fransche troepen te Genua en Livorno ontscheept zijn.

Een deputatie uit de Milanesche geestelijkheid is bij koning Victor Emanuel in eene audientie ontvangen, ten einde hem een adres van gelukwensching en verknochtheid aan te bieden.

De koning heeft daarop zijne erkentelijkheid betuigd voor de gevoelens die in het adres doorstralen. »Op een oogenblik" — zeide hij, — »waarin de staatkundige partijen het geweten der geloovigen trachten te verontrusten onder voorwendsel dat het werkelijk gezag des pausen wordt bedreigd, is het mij lief dit blijk der welwillende gevoelens van de Milanesche geestelijkheid te ontvangen. Hare houding is overeenkomstig met de regtvaardigheid en de voorzigtigheid. Dat de geestelijkheid in overeenstemming met mij handele, is mijn hartelijke wensch, in het vertrouwen dat zij erkennen zal dat het van het hoogste belang is dat de kerk, dat de geestelijke magt, zich niet met wereldsche staatkunde bemoeije."

Het gerucht is in omloop, dat Frankrijk en Sardinie het eens zijn over den afstand van Savoye aan Frankrijk. Het is wel slechts een gerucht, maar er zijn in de beide laatste dagen omstandigheden bekend geworden, die er eene zekere waarschijnlijkheid aan bijzetten.

Het antwoord van Oostenrijk op de Engelsche voorstellen, is bekend geworden. Graaf Rechberg geeft daarin in de eerste plaats de begeerte te kennen, om naar het voorbeeld van Frankrijk, de goede verstandhouding die op dezen oogenblik tusschen de beide hoven heerscht, levendig te houden. De graaf behandelt daarna de kwestie eener interventie in de Italiaansche aangelegenheden en maakt daarbij eene onderscheiding tusschen het regt van interventie en de tijdigheid van het tegenwoordige oogenblik, om van dat regt gebruik te maken. Oostenrijk nu is van gevoelen dat er op dezen oogenblik hoegenaamd geen aanleiding bestaat noch voor Frankrijk, noch voor Oostenrijk, om in de aangelegenheden van Italie te intervenieren. En wat de ontruiming van den pauselijken staat door vreemde troepen aanbelangt, Oostenrijk heeft daaraan bereids voldaan en er kan te dien aanzien dus nog alleen van Frankrijk sprake zijn. Ten aanzien van het derde punt der Engelsche voorstellen, verklaart Oostenrijk, dat het de beloften, die het bij de vredesvoorwaarden van Villafranca ten aanzien van Venetie aflegde, gestand zal doen, beloften, wier vervulling nog achterwege bleef ten gevolge van de woelingen der revolutionnaire partij, die Venetie aan het Oostenrijksche gezag wil ontweldigen. Wat het vierde punt aanbelangt, acht Oostenrijk het ongeraden om in een onderzoek te treden van de voorgestelde combinatie tot regeling der kwestie van Centraal-Italie. De graaf von Rechberg bepaalt zich er bij als zijne overtuiging te kennen te geven, dat de herstelling van de oude dynastien en de vestiging eener Italiaansche confederatie veel beter dan het Engelsche voorstel de toekomst van Italie zouden verzekeren. Voor het overige laat de graaf het aan den tijd over, om de juistheid van Oostenrijks inzigten te dien aanzien helder te doen uitkomen.

Ook het Russische antwoord op de Engelsche voorstellen moet te Parijs zijn aangekomen. Indien de berigten daaromtrent door ons uit Parijs ontvangen, juist zijn, dan is het kabinet van St. Petersburg nog altijd van meening, dat eene conferentie van de groote mogendheden de beste, zoo niet de eenige weg is, om uit de bestaande moeijelijkheden te geraken. Ook de correspondent van de *Morning Post* te Parijs bevestigt dit, doch volgens dezen schijnt Rusland zich niet zoo stellig als Oostenrijk tegen de inlijving van Midden-Italie bij Piemont te verklaren.

Men weet, dat er dezer dagen te Parijs een gerucht liep, als zou men voornemens zijn de expeditie naar China voorloopig uit te stellen. Naar men evenwel verneemt, zou er tusschen Frankrijk en de Britsche regering op dit oogenblik onderhandeld worden over het voorstellen van bepalingen betreffende het aandeel, hetwelk iedere mogendheid zou toekomen in de gezamenlijke waarde der schepen, die door de gecombineerde Fransch-Engelsche eskaders op de Chinezen mogten worden buit gemaakt. Wanneer zich dit bevestigt, dan is er natuurlijk geene sprake van uitstel.

— Uit Tetuan wordt van den 16den dezer gemeld, dat de maarschalk O'Donnell aan het keizerlijk gouvernement van Marokko heeft kenbaar gemaakt welke grondslagen de koningin tot het sluiten van het vredes-tractaat verlangt te zien aangenomen. Deze voorwaarden komen hoofdzakelijk hierop neder: Afstand van het veroverd terrein met inbegrip van Tetuan en omstreken; schadeloosstelling ten bedrage van 200 millioen realen, en eerbiediging van de Roomsch Katholieke eeredienst. Tevens worden daarbij nog eenige voor Spanje voordeelige handelsvoorwaarden bedongen. Ter beantwoordig dezer voorstellen is aan het Marokkaansch gouvernement tijd gelaten tot 23 Februarij. Men gelooft evenwel niet, dat zij zullen worden aangenomen.

— De heer von Rönner, vroeger gezant der Pruissische regering te Washington, heeft een adres gerigt tot de Duitschers in de Vereenigde Staten tot het verleenen van bijdragen voor het op te rigten gedenkteeken ter eere van Ernst Moritz Arndt, die met woord en daad zooveel gedaan heeft voor de bevrijding van Duitschland van de Fransche heerschappij; alsmede om uit die bijdragen eene geldelijke ondersteuning te verschaffen aan de nagelatene betrekkingen van den gevierden man en vooral aan zijne in 73 jarigen ouderdom achtergelatene weduwe. De heer von Rönner stelt tevens voor, om uit die bijdragen, zoo mogelijk, de kosten te bestrijden, vereischt tot den aankoop van het door den overledene bewoonde huis aan den Rijn, te Bonn, en het aan de weduwe te schenken met het doel, om later welligt aldaar eene *Arndt's-stichting* op te rigten.

— Te Breslau is voor eenige dagen iemand overleden, die den ouderdom van 111 jaren bereikt had. Tot kort voor zijn dood was hij nog in het bezit van al zijne geestvermogens. Hij laat een zoon na, die den ouderdom heeft van 75 jaren.

— Ten gevolge van een hevigen brand, die in den nacht van den 21sten dezer te Stuttgardt is uitgebroken, zijn onderscheidene personen aldaar op eene jammerlijke wijs omgekomen, terwijl vele anderen zwaargekwetst werden. Deze brand was in een groot en oud gebouw ontstaan, dat door 12 huisgezinnen, bestaande uit 60 personen, werd bewoond, en die zich slechts ten deele konden redden, omdat de trap weldra in volle vlam stond. Sommigen, welke van de bovenverdieping door de vensters naar beneden waren gesprongen, braken armen en beenen.

— In Montenegro is een complot tegen prins Danielo ontdekt, ten gevolge waarvan verscheidene der voornaamste beschuldigden reeds ter dood gebragt zijn.

Men verneemt dat de Grieksche regering eindelijk besloten heeft bij de kamers een ontwerp in te dienen tot regeling der door de beschermende mogendheden gewaarborgde schuld. De oppositie in de kamer heeft de overlegging gevraagd van de nota's, die aan de regering ten dien aanzien toegezonden waren door de bedoelde mogendheden; maar de regering heeft die overlegging geweigerd. De reden daarvan is niet ver te zoeken. In de nota's wordt namelijk het administratief bestuur der Grieksche regering streng gegispt. Men gelooft dat de discussien over deze aangelegenheid ligtelijk tot eene ministerieele crisis in Griekenland kunnen leiden.

Volgens berigten uit Konstantinopel denkt de Turksche regering er ijverig aan, om de reeds lang verwachte administrative hervormingen in het rijk welhaast in te voeren. Aan de Fransche en Engelsche gezanten moet reeds mededeeling gedaan zijn van de desbetreffende ontwerpen en deze hebben daaraan hunne goedkeuring geschonken. Voorshands moet de regering echter geneigd zijn, de hervormingen bij wijze van proef in te voeren in ééne provincie, digt bij de hoofdstad gelegen, en zoo die proef gelukt, alsdan ook in de overige provincien des rijks tot die hervormingen over te gaan door op de reeds begunstigde provincie als een voorbeeld te wijzen.

— In het Hoogerhuis heeft lord Derby den 20sten het met Frankrijk gesloten handelstractaat ter sprake gebragt en beweerd dat het Hoogerhuis feitelijk was beroofd van de gelegenheid om dit tractaat behoorlijk te onderzoeken, doordien het zoo in het geheim en met te veel overhaasting was gesloten. Spreker wees er ook op dat de algemeene opinie in Frankrijk tegen dit tractaat was.

Lord Granville verdedigde de handelwijze der regering en wees daarbij op den uitgestrekten invloed van het tractaat, hetwelk wel uitsluitend met Frankrijk was opgemaakt, maar toch bepaaldelijk inwerkte op den algemeenen wereldhandel.

In het Lagerhuis zijn de discussien in committé reeds aangevangen over de voorgestelde veranderingen in het tarief van regten, voortvloeijende uit het met Frankrijk gesloten handelstractaat. Al dadelijk stelde de heer Disraeli het volgende amendement voor: »Het Huis acht het niet doelmatig in committé over te gaan, om over de vermindering der regten, voortvloeijende uit het handels tractaat met Frankrijk voorgesteld, te discussieren, voordat het tractaat zelf bediscussieerd en goedgekeurd is."

Na eenige discussie werd dit amendement met 293 tegen 230 stemmen verworpen.

De heer Ducane stelde alsnu de volgende motie voor: »Dit Huis, de noodzakelijkheid erkennende om te voorzien in de toenemende behoeften van het volgende dienstjaar, is van oordeel dat het niet verstandig is het bestaande deficit te vermeerderen door de gewone inkomsten te verminderen, en het Huis verklaart dat het niet voornemens is de billijke verwachtingen der natie te leur te stellen door de income-tax tot een onnoodig hoog bedrag op te voeren."

Deze motie werd met 339 tegen 223 stemmen verworpen.

De heer Gladstone heeft in den loop der discussien verklaard, dat Frankrijk de regten niet zal verhoogen op die artikelen, welke bij den invoer thans met 30 pCt. bezwaard zijn. De Fransche regering zoude overigens het nadere daaromtrent binnen weinige dagen bekend maken.

Op eene deswege gedane vraag heeft lord Palmerston verklaard, dat Frankrijk of Engeland wijzigingen in het handels-tractaat, door middel van supplementaire overeenkomsten kunnen voorstellen, maar dat de andere partij niet verpligt is die aan te nemen.

Er zijn nog verschillende amendementen voorgesteld, waaronder dat van sir W. Miles het belangrijkste is. Hij zal namelijk voorstellen de 16de resolutie der finantieele voorstellen, waarbij de belasting op het papier wordt afgschaft, te doen vervallen, en eene verandering te brengen, in de 17de resolutien namelijk om de income-tax op 9 d. in plaats van op 10 d. te stellen.

Op eene vraag van den heer Polk, of de Fransche mededeeling aan lord Cowley geluid heeft, dat Frankrijk Savoije eischt ingeval Midden-Italie met Piemont vereenigd wordt, heeft lord John Russell gezegd, dat hij daarop in de volgende week wenschte te antwoorden, als wanneer de motie Kinglake betreffende Savoije in behandeling zal komen.

Op eene andere vraag heeft lord John Russell geantwoord dat met de Fransche regering geene correspondentie was gevoerd betreffende de bezetting over het eiland Perim. Over het plan tot doorgraving der Landengte van Suez was eene correspondentie gevoerd, welke echter tot niets geleid had. Later was uit Konstantinopel eene dépeche bij den Turkschen gezant te Londen ontvangen; H. M regering werden zekere voorstellen gedaan en haar gevraagd of zij bereid was in vereeniging met Frankrijk de veiligheid van het Suez-kanaal, zoo dit tot stand kwam, te waarborgen Het antwoord der Engelsche regering luidde, dat zij er niet in kon treden zulk een waarborg op zich te nemen.

Den 24sten heeft lord John Russel in antwoord op eene interpellatie verklaard, dat het hem wel bekend is, dat de koningin van Spanje aan generaal O'Donnell den titel van Hertog van Tetuan heeft verleend, maar dat hij niet weet of uit dit feit de gevolgtrekking te putten is, dat het gebied van Tetuan reeds als een door Spanje veroverd terrein en dus als Spaansch grondgebied te beschouwen is

In antwoord op eene andere interpellatie, waarbij de voorstellen gewraakt werden, die Engeland tot regeling der Italiaansche kwestie deed, opgrond, dat door die voorstellen een inbreuk zou zijn gemaakt op het tot dusver gevolgde stelsel van noninterventie —, antwoordde lord John Rrussell dat de regering te dien aanzien vermeent gehandeld te hebben op eene wijze, die het best het behoud van den vrede in Europa kan bewerken.

— Z. K. H. de prins van Oranje is, na een kort bezoek op Raglan Castle, den 17den van Badminton, te Danover, bij Obergavenny, aangekomen, waarheen hij door lord en lady Danover was uitgenoodigd. Des avonds werd een luisterrijk bal ter eere van den prins gegeven, hetwelk werd bijgewoond door de aristocratie van den omtrek. Den 18den heeft de prins het Cremlinviaduct en de ijzermijnen van Merthyr Dowlois bezigtigd. Den 23sten is de prins te Liverpool aangekomen.

ZAKELIJKE INHOUD

VAN DE VOORNAAMSTE GEBUERTNISSN

BINNENLAND.

Er is een ministerie *van Hall* opgetreden. *Van Hall* financien en ad minterim buitenl. zaken, *van Heemstra* binnenl. zaken, *Godefroi* justitie en *Mutsaers* R. K. eeredienst. De overige zijn aangebleven.

— De minister van kolonien is ziek, doch het gevaar te boven.

— Men wil dat voor de overwinnaars van Boni eene medailje zal worden geslagen.

— Den 29sten gaat weder een detachement scheep van 150 man per *Hercules*.

— 's Konings verjaardag is met luister gevierd.

— Het huwelijk van den prins van Oranje met prinses Alice wordt tegengesproken.

— Er hebben vele bevorderingen bij de marine plaats gehad.

— Er zal weder een eskader naar de Midd. zee gezonden, worden, onder bevel van den kommandant Wipff.

— Overleden zijn de HH: E. W. van Dam van Isselt, mr. J. Boeije, E. L. baron van Tuyll van Serooskerken van Vleuten, J. H. Turing, (Britsche consul te Rotterdam) en de gepens. schout-bij-nacht F. C. Courier dit Dubicart.

BUITENLAND.

Oostenrijk heeft de Engelsche voorstellen verworpen.

— Rusland stelt weder een congres voor.

— Men beweert, dat de inlijving van Savoye bij Frankrijk een besloten zaak is.

— Antwoord van den heer de Thouvenel op den rondgaanden brief van den paus.

— Depêche van denzelfden aan den hertog de Grammont.

— Circulaire des Franschen ministers van eeredienst aan de bisschoppen des rijks.

— Circulaire des min. van binn. zaken aan de prefectuur.

— Het dagblad la Bretagne is gesupprimeerd.

— De bisschop van Orleans wordt wegens hoon en laster door de *Siècle* vervolgd.

— Rapport des Franschen min. van kooph. aan den keizer betreffende de wijzigingen in het tarief, als gevolg van het handelstractaat met Engeland.

— De heer Veuillot zal de journalistiek vaarwel zeggen.

— De generaal Goyon heeft de bevolking van Rome bij proclamatie aangespoord zich gedurende het carneval rustig te gedragen.

— Teekenen van toenemende ontevredenheid te Rome en manifestatie te Ancona.

— De verkiezingen in Sardinie en Midden-Italie zullen in het laatst van Maart plaats hebben.

— Het hof van Sardinie resideert gedurende eenigen tijd te Milaan.

— De Oostenrijksche regering verdubbelt hare gestrengheid in Venetie.

— Staat van het Oostenr. amortisatiefonds.

— De Spanjaarden hebben Tetuan veroverd. O'Donnel heeft den Mooren vredesvoorstellen gedaan.

— De eerste kamer in Pruissen heeft de wet op het huwelijk verworpen.

— Er is in Denemarken een nieuw ministerie tot stand gekomen.

— Te Weenen heerscht veel bedrijvigheid bij het dep. van oorlog. Er worden aanzienlijke versterkingen naar Venetie gedirigeerd en men werft er druk voor den paus.

— Bij keizerlijk besluit mogen de Israëliten in Oostenrijk voortaan onroerende goederen in eigendom bezitten.

— Het comité van den Duitschen bondsdag heeft zich voor een gemengde Keurhessische constitutie van 1852 en 1851 verklaard.

— Het comité voor de Holsteinsche aangelegenheden heeft voorgesteld van Denemarken de vervulling van zijne beloften van 1851 en 1852 te eischen.

— De Nassausche kamers zijn geopend.

— In het Badensche duurt de tegenstand tegen het concordaat voort.

— De Badensche regering zal te Batavia, Soerabaija en Samarang consulaten vestigen.

— De koning van Zweden is aan de beterhand.

— De Grieksche regering is voornemens de door de mogendheden gewaarborgde schuld te regelen.

— De Nederl. gezant te Konstantinopel is daar door een gesnedene van den harem beleedigd.

— In de beide huizen van het Engelsche parlement zijn uitvoerige discussien gevoerd over de inlijving van Savoye bij Frankrijk. De ministers hebben medegedeeld dat Frankrijk heeft verklaard het noodig te oordeelen een gedeelte van Savoye bij Frankrijk in te lijven indien Centraal-Italie bij Sardinie werd ingelijfd, doch dat dit niet gedaan zal worden zonder toestemming der bevolking van Savoye en zonder de groote mogendheden te hebben geraadpleegd.

— Het budget is bij het Lagerhuis ingediend; over de daarbij voorgestelde veranderingen in het tarief zijn de discussien reeds begonnen; men denkt dat de afloop gunstig voor de regering zal zijn; twee haar vijandige amendementen van de heeren Disraeli en Ducane zijn bereids verworpen.

— Het met Frankrijk gesloten handelstractaat is aan het parlement overgelegd.

— De reform-bill zal den 1sten Maart worden ingediend.

— Aan het parlement is een *Bluebook* betreffende de Italiaansche aangelegendheden overgelegd.

— De Engelsche regering heeft verklaard de veiligheid van het Suez-kanaal, zoo dit tot stand kwam, niet te willen waarborgen.

— De heer Cowper is benoemd tot minister van openbare werken en de heer Hutt tot vice-president van den *Board of Trade*.

— Lord Elgin zal als buitengewoon gevolmagtigde van Engeland naar China vertrekken.

— De conservatieven zullen naar men zegt niet trachten het ministerie Palmerston omver te werpen.

— Er zal eene algemeene conferentie over de kwestie van den Stadertol gehouden worden.

— De prins van Oranje bevindt zich nog in Engeland. Het *Court Journal* spreekt het gerucht van een huwelijk van den prins met de prinses Alice tegen.

— Prins en prinses Frederik der Nederlanden zijn den 15den te Ramsgate aangekomen.

— Overleden zijn sir William Napier, lord Gormanstown en het parlementslid Drummond.

— Aan den heer Cobden zal het eereburgerschap der City worden opgedragen.

— De Engelsche kanaalvloot is den 23sten naar Lissabon vertrokken.

— Er zullen 5,000,000 pd. St. Indische banknoten worden uitgegeven.

— Men zal in den aanst. zomer beproeven den transatlantischen telegraafkabel te herstellen en weder in werking te brengen.

— Er is concessie verleend voor een onderzeeschen telegraaf van Europa over Madeira enz. naar Brazilie.

— Sir George Clerk zal lord Elphinstone vervangen als gouverneur van Bombay.

— Tusschen Engeland en het koningrijk der Beide Sicilien is, naar men zegt, een handelstractaat gesloten.

— In den Belgischen senaat heeft de hertog van Brabant aangedrongen op de uitbreiding van den Belgischen handel.

— In de kamer van afgevaardigden is een wetsontwerp ingediend tot wijziging der bepalingen omtrent de pasmunt.

— De aartsbisschop van Mechelen heeft in een mandement geprotesteerd tegen de gebeurtenissen in de Romagna.

— De heer Pennington is gekozen tot president van het huis van afgevaardigden te Washington.

— De regering der Unie is door de kamer van koophandel te New-York aangezocht hare bemiddeling aan te bieden in de geschillen der Westersche mogendheden met China.

— Miramon heeft in Mexico eene volledige nederlaag geleden. De Engelsche gezant heeft een ultimatum betreffende de Britsche schuldvorderingen aan de Mexikaansche regering doen toekomen.

— In Californie zijn rijke zilvermijnen ontdekt.

— In Buenos-Ayres zijn de verkiezingen rustig afgeloopen.

Handelsberigten.

Koloniale waren nog wel zoo stil, stemming evenwel vast. *Koffij* onveranderd. *Suiker* met eenigen handel tot f ½ à f 1 boven de November prijzen. Voor *Rijst* blijft de meening ook vrij gunstig en bied men te vergeefs lagere prijzen. *Thee* goed prijshoudend. *Notenmuscaat* vondt iets meer vraag en N°. 1 wordt thans op 110 c. gehouden. *Huiden* blijven tot langzaam stijgende prijzen vraag vinden. *Tin* werd bij kleine partij weder met f 81 betaald.

Zeetijdingen.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn 18 Februarij 25 schepen bevracht.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver voor de wet

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.